

Міністерство освіти і науки України
Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова
Історичний факультет
Кафедра міжнародних та регіональних студій

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Декан Історичного факультету
НПУ імені М. П. Драгоманова
доц. Мелещенко Т.В.

«_____» _____ 2021 р.

ПРОГРАМА

КОМПЛЕКСНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти Історичного факультету спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Київ-2021

Затверджено на засіданні кафедри міжнародних та регіональних студій історичного факультету Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова (протокол № 12 від 7 квітня 2021 року).

Рекомендовано до друку Вченою радою Історичного факультету НПУ імені М.П. Драгоманова (протокол № 10 від 25.05.2021 р.).

Рецензенти:

доктор наук з державного управління, доцент кафедри міжнародних відносин та політичного консалтингу Кіслов Д.В.

кандидат історичних наук, професор Ладиченко Т.В.

Програма комплексного кваліфікаційного екзамену для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти Історичного факультету, спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» / укладачі: Стоян Т.А., Цибух В.І., Мелещенко Т.В., Дзюбленко І.М., Богатирчук К.О., Железко А.М., Кіщенко Н.Д., Гопка Л.С., Пилипенко Л.В., О. К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2021. 22 с.

ЗМІСТ

Вступ.....	4
I. Зміст кваліфікаційного екзамену за теоретико-методологічними блоками...9	
Дисципліна «Теорія міжнародних відносин».....9	
Дисципліна «Історія міжнародних відносин».....10	
Дисципліна «Міжнародні відносини та світова політика»11	
Дисципліна «Зовнішня політика та дипломатія України».....12	
Дисципліна «Дипломатична і консульська служба».....14	
Дисципліна «Теорія та практика перекладу».....16	
II. Критерії оцінювання відповідей на екзамені.....17	
III. Рекомендована література.....20	

ВСТУП

Підсумкова кваліфікаційна атестація студентів – це форма підсумкового контролю, метою якого є встановлення відповідності рівня якості здобутої студентом вищої освіти та рівня набутих фахових компетентностей вимогам стандартів вищої освіти за спеціальністю, досягнення результатів навчання, передбачених освітньою програмою.

Комплексний екзамен зі спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» є однією з форм підсумкової атестації випускників за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр», яка здійснюється після завершення теоретичної та практичної частини навчання.

Програма комплексного кваліфікаційного екзамену здобувача вищої освіти спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» на Історичному факультеті Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова ґрунтується на чинних нормативно-правових актах: Законі України «Про вищу освіту» (№ 1556-VII від 1.07.2014 р.); Стандарти вищої освіти за спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (2020 р.), Положенні «Про організацію освітнього процесу НПУ імені М.П. Драгоманова» (2019 р.), Положенні «Про екзаменаційну комісію НПУ імені М.П. Драгоманова» (2015 р.), Додатку до положення «Про екзаменаційну комісію НПУ імені М.П. Драгоманова (2020 р.) та Положенні «Про академічну доброчесність у НПУ імені М.П. Драгоманова» (2020 р.).

Програма комплексного кваліфікаційного екзамену за напрямком підготовки 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» була розроблена колективом викладачів кафедри міжнародних та регіональних студій Історичного факультету НПУ імені М.П. Драгоманова.

Характеристика змісту програми. Зміст програми відповідає галузевим стандартам, прийнятим Міністерством освіти і науки України за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії». Програма кваліфікаційного екзамену охоплює коло

питань, які в сукупності характеризують вимоги до знань і вмінь особи, що бажає отримати освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавр» за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

Особливістю програми є те, що вона побудована за функціональними блоками і має міждисциплінарний характер. У логіку програми закладена синергія освіти, практики і науки. На атестацію виносяться система умінь та система відповідних змістових модулів, що визначені в «Стандарті вищої освіти України за спеціальністю 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Метою проведення комплексного екзамену за напрямком підготовки 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» є:

- комплексна перевірка й оцінка теоретичної та практичної фахової підготовки студентів-випускників відповідного рівня вищої освіти;
- оцінювання рівня сформованості загально-професійних і спеціалізовано-професійних компетентностей (знання, вміння, комунікація, автономність та відповідальність, інтегральна компетентність) випускників, передбачених відповідним рівнем національної рамки кваліфікацій і освітньо-професійною програмою підготовки фахівців за даним напрямком.

Комплексний екзамен передбачає перевірку досягнення результатів навчання (ПРН) щодо оволодіння результатів навчання визначених стандартом та освітньою програмою. Атестація здійснюється відкрито і публічно.

Провідними визначаються вміння:

ПРН01. Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин.

ПРН02. Знати та розуміти природу та динаміку міжнародної безпеки, розуміти особливості її забезпечення на глобальному, регіональному та

національному рівні, знати природу та підходи до вирішення міжнародних та інтернаціоналізованих конфліктів.

ПРН03. Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.

ПРН04. Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень.

ПРН05. Знати природу та механізми міжнародних комунікацій.

ПРН06. Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.

ПРН07. Здійснювати опис та аналіз міжнародної ситуації, збирати з різних джерел необхідну для цього інформацію про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси.

ПРН08. Збирати, обробляти та аналізувати великі обсяги інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, регіональних систем, міжнародних комунікацій.

ПРН09. Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації.

ПРН10. Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами на професійному рівні, необхідному для ведення професійної дискусії, підготовки аналітичних та дослідницьких документів.

ПРН11. Здійснювати прикладний аналіз міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, міжнародних процесів та міжнародної ситуації відповідно до поставлених цілей, готувати інформаційні та аналітичні довідки.

ПРН12. Володіти навичками професійного усного та письмового перекладу з/на іноземні мови, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, дво- та багатосторонніх міжнародних проектів.

ПРН13. Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору.

ПРН14. Використовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи для розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері міжнародних відносин і суспільних комунікацій.

ПРН15. Розуміти та застосовувати для розв'язання складних спеціалізованих задач міжнародних відносин і суспільних комунікацій чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо.

ПРН16. Розкривати специфічні ознаки, притаманні проведенню наукових досліджень у вищій школі, володіти основами методології та методики наукового дослідження.

ПРН17. Мати навички самостійного визначення освітніх цілей та навчання, пошуку необхідних для їх досягнення освітніх ресурсів.

Підсумкову кваліфікаційну атестацію випускників здійснює екзаменаційна комісія Університету (ЕК) після завершення навчання студента за певною освітньою програмою.

Порядок проведення кваліфікаційного екзамену.

Порядок проведення екзамену визначає Положення «Про екзаменаційну комісію НПУ імені М.П. Драгоманова» (далі ЕК) від 30 грудня 2015 року та Додаток до положення «Про екзаменаційну комісію НПУ імені М.П. Драгоманова» від 7 травня 2020 року.

Екзаменаційна комісія для проведення підсумкової атестації випускників формується щорічно на рівні факультетів і діє протягом одного календарного

року. До складу екзаменаційної комісії входять голова і члени комісії. Кількість членів однієї екзаменаційної комісії, як правило, має становити чотири особи, в окремих випадках, кількість членів екзаменаційної комісії може бути збільшена до шести осіб.

До підсумкової атестації допускаються студенти, які успішно виконали всі вимоги навчального плану за відповідною спеціальністю певного рівня освіти, та не мають академічних заборгованостей.

Складання випускних екзаменів проводиться на відкритому засіданні екзаменаційної комісії за участю не менше половини її складу за обов'язкової присутності голови екзаменаційної комісії.

У Додатку до положення «Про екзаменаційну комісію НПУ імені М.П. Драгоманова» від 7 травня 2020 року зазначається, що робота екзаменаційних комісій НПУ імені М. П. Драгоманова з проведення підсумкової атестації випускників університету у випадку виробничої необхідності, може бути організована з використанням дистанційних технологій, що не передбачає відвідування учасниками освітнього процесу приміщень університету.

I. ЗМІСТ АТЕСТАЦІЙНОГО ІСПИТУ ЗА ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИМИ БЛОКАМИ

Дисципліна «Теорія міжнародних відносин»

1. Міжнародні відносини як суспільне явище.
2. Типи та види, рівні та стани міжнародних відносин.
3. Особливості зародження та розвитку науки про міжнародні відносини. Віхи її інституалізації.
4. Методологічні принципи та підходи теорії міжнародних відносин. Особливе місце системного підходу у науковому пізнанні міжнародних відносин.
5. Методи та прийоми дослідження міжнародних відносин.
6. Закономірності та тенденції сучасних міжнародних відносин.
7. Міжнародна система: структурні виміри, типологія, закони функціонування та трансформація.
8. Суб'єктність в міжнародних відносинах.
9. Держава як суб'єкт міжнародних відносин.
10. Зовнішня політика держави: об'єктивні та суб'єктивні засади, основні принципи, цілі, види.
11. Засоби міжнародних відносин. Сила та дипломатія.
12. Сила в системі міжнародних відносин: функції сили, м'яка і жорстка сила, баланс сил.
13. Міжнародні процеси: конфлікти, співробітництво та інтеграція
14. Сутність і типологія наукових парадигм теорії міжнародних відносин.
15. Реалізм як парадигма теорії міжнародних відносин. Її становлення та розвиток.
16. Ідеалізм як парадигма теорії міжнародних відносин. Її становлення та розвиток.
17. Особливості наукового дискурсу теорії міжнародних відносин у першій половині ХХ ст.

18. «Великі дебати» з питань теорії міжнародних відносин. Порівняльна характеристика їх першої та другої хвиль.
 19. «Біхевіористична революція» в теорії міжнародних відносин та принципи модернізму.
 20. Теорії біхевіоризму
 21. Фемінізм як теоретичний напрям у міжнародних відносинах.
 22. Конструктивізм в теорії міжнародних відносин.
 23. Особливості підходів геополітики у сучасній науці про міжнародні відносини.
 24. Тенденції розвитку науки про міжнародні відносини наприкінці ХХ - на початку ХХІ ст. Неокласичні парадигми та постпозитивістські теорії.
- Дисципліна «Історія міжнародних відносин»***
25. Міждержавні відносини та зовнішня політика давньої Греції.
 26. Завойовні походи Олександра Македонського як фактор формування міжнародних відносин в II пол. IV ст. до н.е.
 27. Пунічні війни в контексті міжнародних відносин в III — II ст. до н.е.
 28. Зовнішня політика Візантійської держави.
 29. Арабський халіфат в міжнародних відносинах середньовіччя.
 30. Церква в міжнародних відносинах (V – I половина XVII ст.). Хрестові походи.
 31. Великі географічні відкриття та перший поділ світу між європейськими державами.
 32. Вплив Реформації на міжнародні відносини першої половини XVI ст.
 33. Міжнародні відносини у Західній Європі. Столітня війна 1337-1453 рр.
 34. Міжнародні відносини італійських держав (Венеція, Піза, Генуя, Флоренція, Мілан) в XI – XV ст. «Італійська модель» дипломатичної служби.
 35. Міжнародні відносини та конфлікти у XVI – на початку XVII ст.

36. Тридцятилітня війна та її зовнішньополітичні наслідки для європейських держав. Становлення Вестфальської системи міжнародних відносин.
 37. Боротьба за утвердження принципів рівноваги сил і національного суверенітету в міжнародних відносинах другої половини XVIII ст.
 38. Міжнародне становище Франції на межі XIX ст.: Наполеонівська епоха.
 39. «Східне питання» в європейських міжнародних відносинах кінця XVIII – початку XIX ст.
 40. Війна за незалежність північноамериканських колоній Англії. Утворення США.
 41. Встановлення Віденської системи міжнародних відносин. Віденський конгрес.
 42. Віденський конгрес: основні цілі та завдання. Переділ Європи згідно з умовами Віденського конгресу.
 43. Утворення Священного Союзу. Другий Паризький мир 1815 р.
 44. Об'єднання Італії: головні етапи та міжнародний контекст.
 45. Дипломатична боротьба під час Кримської війни 1853-1856 років. Паризький мирний конгрес 1856 р.
 46. Франко-пруська війна 1870–1871 рр. та завершення об'єднання Німеччини.
 47. Утворення Троїстого союзу і російсько-французьке зближення наприкінці 1880-х – у 1890-ті рр.
 48. Утворення Антанти: військово-політичне співробітництво держав.
- Дисципліна «Міжнародні відносини та світова політика»*
49. Міжнародні відносини під час Першої світової війни та передумови формування повоєнної системи міжнародних відносин
 50. Версальська та Вашингтонська система міжнародних відносин.
 51. Міжнародні відносини в період Другої світової війни.
 52. Формування Ялтинсько-Потсдамської системи міжнародних відносин.

53. «Холодна війна» в міжнародних відносинах.
 54. Початок розпаду світової колоніальної системи (1945-1955 рр.)
 55. Міжнародні відносини у 50-70-х рр. ХХ ст. Період розрядки міжнародної напруженості.
 56. Конфронтація в міжнародних відносинах 1980-1985 рр.
 57. Трансформація Ялтинсько-Потсдамської системи.
 58. Руйнування соціалістичного табору. Міжнародно-політичні наслідки розпаду СРСР.
 59. Міжнародні відносини в 90-х рр. ХХ ст.
 60. Міжнародні відносини на початку ХХІ ст.
 61. Глобальні проблеми людства у ракурсі сучасної світової політики
 62. Проблема лідерства у сучасній світовій політиці
 63. Інтеграція як тенденція розвитку сучасних міжнародних відносин
 64. Вплив глобалізаційних процесів на міжнародні відносини.
 65. Міжнародний тероризм в світовій політиці.
 66. Міжнародно-політичні аспекти контролю за нерозповсюдженням зброї.
 67. Міграційна криза у Європі.
 68. Проблема захисту навколишнього середовища у сучасних міжнародних відносинах.
 69. Базові елементи нової конфігурації міжнародних відносин і український інтерес.
 70. Країни третього світу у світовій політиці у ХХ – ХХІ століттях.
 71. Регіональні проблеми міжнародних відносин у сучасну епоху.
 72. Нові параметри міжнародної та європейської безпеки у ХХІ ст.
- Дисципліна «Зовнішня політика та дипломатія України»***
73. Зовнішня політика та дипломатія часів Київської Русі та Галицько-Волинської держави.
 74. Козацько-гетьманська держава та її дипломатична складова.
 75. Українське питання в Російській та Австро-Угорській імперіях та шляхи його розв'язання (кінець ХVІІІ- початок ХХст.).

76. Становлення української дипломатичної служби та розвиток міжнародних відносин у добу національно-визвольних змагань 1917-1921 рр.
77. Зовнішньополітичні альтернативи Української Центральної Ради УНР. Брестський мирний договір УНР з державами Четверного Союзу.
78. Зовнішньополітичні пріоритети України часів П. Скоропадського. Діяльність Міністерства закордонних справ Української Держави.
79. Українське питання на Паризькій мирній конференції. Діяльність дипломатичних місій УНР за кордоном у 1919 році.
80. Дипломатична діяльність ЗУНР. Проблема Східної Галичини, Північної Буковини та Закарпаття у міжнародній політиці.
81. Дипломатична діяльність уряду Української Соціалістичної Радянської Республіки у перші повоєнні роки (1920–1923 рр.)
82. Карпатська Україна у міжнародних відносинах міжвоєнного періоду (1919–1939 рр.)
83. Пакт Молотова-Ріббентропа та його наслідки для України.
84. Відновлення діяльності Народного Комісаріату УРСР у 1944 році та перші зовнішньополітичні кроки. Діяльність О. Корнійчука та Д. Мануїльського
85. Участь України у створенні та діяльності Організації Об'єднаних Націй (1945–1990 рр.)
86. Особливості зовнішньополітичної діяльності Міністерства закордонних справ України у 60-х–80-х роках ХХ століття.
87. Міжнародно-політичні аспекти міжнародного визнання незалежності України у 1990–1991 роках.
88. Пріоритети зовнішньої політики й дипломатії незалежної України. Нормативно-правова база зовнішньополітичної діяльності України.
89. Основні міжнародні партнери України. Стратегічне партнерство.
90. Проблеми національної та міжнародної безпеки в зовнішній політиці України.

91. Інтеграція у політичні, економічні та військові інститути Об'єднаної Європи як пріоритетний напрямок зовнішньої політики сучасної України.
 92. Форми та механізми співробітництва України з Європейським Союзом.
 93. Особливості та механізми співробітництва України з Організацією Північноатлантичного Договору на сучасному етапі.
 94. Проблема без'ядерного статусу у зовнішній політиці України.
 95. Зовнішня політика України на пострадянському просторі.
 96. Українсько-російські відносини. Протидія гібридній агресії Російської Федерації.
- Дисципліна «Дипломатична і консульська служба»***
97. Дипломатія: сутність терміну «дипломатія», його походження та впровадження, етапи історії сучасної (класичної) дипломатії, види, стилі.
 98. Дипломатична служба та функції дипломатії.
 99. Основні складові та форми сучасної дипломатичної діяльності.
 100. Кодифікація дипломатичних зносин.
 101. Зарубіжні та внутрішньодержавні органи зовнішніх зносин.
 102. Становлення і розвиток сучасної дипломатичної служби України (1991 – 2021 рр.).
 103. Дипломатична служба України: головні принципи, завдання і функції (відповідно до Закону України «Про дипломатичну службу» 2018 р.).
 104. Конституційні повноваження Верховної Ради, Кабінету міністрів і глави уряду України у зовнішньополітичній сфері.
 105. Повноваження Президента України у сфері зовнішньої політики.
 106. Міністерство закордонних справ України як основна ланка механізму державного управління у сфері зовнішньої політики. Правовий статус і повноваження Міністра закордонних справ України.
 107. Дипломатичне представництво України за кордоном: структура, основні завдання та напрями роботи.

108. Встановлення дипломатичних зносин. Порядок призначення глави дипломатичного представництва.
109. Поняття дипломатичного корпусу. Функції дуаена дипломатичного корпусу.
110. Організація роботи дипломатичного представництва, його функції та методи їх реалізації. Категорії персоналу дипломатичного представництва.
111. Дипломатичні привілеї та імунітети дипломатичного представництва та його персоналу.
112. Переговори як інструмент дипломатії. Особливості організації та проведення двосторонніх і багатосторонніх переговорів.
113. Характеристика основних документів дипломатичного листування. Правовий статус дипломатичної пошти.
114. Інформаційно-аналітична діяльність дипломатичного представництва.
115. Підстави припинення дипломатичних відносин між державами. Тимчасове призупинення дипломатичних відносин та відкликання дипломатичного представництва.
116. Консульські установи України: головні завдання та напрями діяльності, категорії персоналу
117. Встановлення консульських зносин. Класи консульських установ. Порядок призначення глав консульських установ.
118. Консульські привілеї та імунітети: зміст і особливості забезпечення.
119. Інститут почесного консульства: причини виникнення та особливості функціонування.
120. Особливості функціонування представництва при міжнародній організації.

Дисципліна «Теорія та практика перекладу»

1. Foreign affairs of Ukraine
2. The head of the US government and his powers
3. Development of international relations and the political process

4. The impact of the pandemic on the development of mv
5. European integration
6. Relations between Ukraine and NATO
7. Gender aspects in international politics
8. Ukraine's accession to the Council of Europe
9. Ukraine's participation in the EAPC
10. Italy's foreign policy
11. Political parties in USA
12. British foreign policy
13. Ukrainian-German relations
14. History of United States foreign policy
15. Neutrality in politics
16. Norway's foreign policy
17. The Civil War
18. US foreign policy
19. International business relations
20. International organizations
21. UN and League of Nations
22. Sustainable development concept
23. Islam in world politics at the beginning of the 21st century
24. History and origins of international institutions
25. Influence of the confessional factor on world politics
26. World politics in us
27. Genesis of International institutions and organizations from ancient time
28. Prospects for the EU without the UK
29. Current international conflicts
30. Activities of the eurasian economic commission

II. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ НА ЕКЗАМЕНІ

Рівень знань та практичних навичок студентів на здобуття освітньокваліфікаційного рівня «бакалавр» оцінюється екзаменаційною комісією за результатами усного екзамену. Екзаменаційний білет містить питання, які відображають зміст усіх поданих вище блоків.

Тривалість екзамену – 15 хвилин на одного студента. Оцінки за відповідь виставляються колегіально з урахуванням думки всіх членів ЕК. Результати екзамену визначаються оцінками за 100-бальною і національною шкалою та оголошуються після оформлення протоколів засідань державних екзаменаційних комісій в день складання іспиту або наступного дня.

100-бальну шкалу оцінювання переводять у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу ЄКТС (А, В, С, D, E, FX, F). Відповідність шкал оцінювання та критеріїв визначення рівнів досягнень студентів наведено в таблиці.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
65-69	D	задовільно	
60-64	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання знань студентів

Для визначення рівня оволодіння студентами навчальним матеріалом та з метою оцінювання їх академічних досягнень, що має на меті підвищення відповідальності за якість навчання та формування вмінь аналізувати й контролювати особисту діяльність, рекомендують застосовувати такі критерії:

Творчий рівень. Студент вільно володіє навчальним матеріалом, успішно розв'язує завдання підвищеної складності, аргументовано висловлює свої думки, виявляє творчий підхід до виконання індивідуальних і колективних завдань та під час самостійної роботи.

Високий рівень. Студент володіє навчальним матеріалом у межах програми навчальної дисципліни на творчому рівні, проте у відповідях допускає неточності.

Достатній рівень. Студент володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, проте не має достатніх знань та вмінь для формулювання висновків, допускає суттєві неточності.

Задовільний рівень. Студент володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу, уміє використовувати знання в стандартних ситуаціях.

Низький рівень. Студент володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно.

Незадовільний рівень. Студент не володіє навчальним матеріалом.

✓ «відмінно» / А / 90–100 – передбачає повне розкриття усіх питань, зазначених в білеті; змістовний та логічний виклад матеріалу; максимальне дотримання хронології подій і явищ; аналіз проблеми з використанням першоджерел; вміння робити власний аналіз міжнародних явищ та процесів із застосуванням сучасних методів та методичних засобів; робити аргументовані висновки; змістовні відповіді на додаткові запитання.

✓ «добре» / В / 80–89 / С / 70–79 - передбачає повне розкриття усіх питань білету; змістовний та логічний виклад матеріалу; дотримання хронології подій і явищ; вміння робити власний аналіз міжнародних явищ та процесів із застосуванням сучасних методів та методичних засобів, робити аргументовані висновки, відповіді на додаткові запитання. При цьому висновки є недостатньо обґрунтованими та повністю не розкривають зміст питань.

✓ «задовільно» / D / 65–69 / E / 60–65 – передбачає неповне розкриття питань, зазначених в білеті; певні знання хронології, подій та явищ дисципліни; недостатній рівень вмінь робити якісний аналіз міжнародних явищ та процесів; при цьому висновки є не обґрунтованими та не розкривають повністю суті питань.

✓ «незадовільно» / FX / 35–59 / F / 0–34 – передбачає повну відсутність правильних відповідей на запитання, не дотримання хронології подій і явищ; неспроможність робити аналіз міжнародних явищ та процесів; при цьому висновки є не вірними та практично не розкривають суті питань. Відповіді студентів оцінюються кожним членом комісії, а голова підсумовує результати і після обговорення з комісією оголошує їх студентам.

Рішення ЕК приймається на закритому засіданні ЕК відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів членів комісії, які брали участь у засіданні. При однаковій кількості голосів голос голови є вирішальним.

Студенти, які не були атестовані у затвердженій для них термін, або при складанні випускної атестації отримали незадовільну оцінку, мають право на повторне складання випускної атестації протягом трьох років після закінчення університету. При цьому, форми і зміст повторної випускної атестації

визначаються навчальним планом, що діяв у рік закінчення студентом навчання за певною освітньою програмою.

Студентам, які успішно склали випускні іспити, а також захистили випускні кваліфікаційні роботи (проекти) згідно з освітньо-професійною (освітньо-науковою) програмою підготовки, присвоюється відповідний ступінь вищої освіти, кваліфікація.

III. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Дисципліна «Теорія міжнародних відносин»

1. Капітоненко М. Теорія міжнародних відносин. Чернівці: Книги – XXI, 2019. 272 с.
2. Мальський М.З., Мацяк М.М. Теорія міжнародних відносин: підручник. К.: Знання; Львів, 2011. 406 с.
3. Міжнародні відносини та світова політика [Електронний ресурс]: навчальний посібник; за заг. ред. д-ра філос. наук, професора О. М. Кузя. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 201 с.
4. Теорія міжнародних відносин. Міжнародні відносини та світова політика: навч. посіб. Х: Право, 2016. 540 с.
5. Шепелєв М. Теорія міжнародних відносин: Підручник. К.: Вища школа, 2004. 622 с.

Дисципліна «Історія міжнародних відносин»

6. Алексеєнко І.В. Історія міжнародних відносин: підруч. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2020. 228 с.
7. Григор'єва Т. Історія дипломатії від давнини до кінця XVIII ст. К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська Академія», 2015.
8. Зінченко А. Історія дипломатії: від давнини до початку нового часу: навч. посіб. Вінниця: Нова кн., 2002. 564 с.
9. Іваницька О. П. Історія міжнародних відносин (1918-1945 роки): Навч. посіб. К.: Видавничий Дім «Слово», 2011. 632 с.

10. Нова історія міжнародних відносин у системному форматі (1648-1918): Підручник. К.: Персонал, 2009. 224 с.
11. Турчин Я.Б. Історія міжнародних відносин (від стародавнього світу до початку ХХ ст.): навч. посібник. Львів, 2013. 140 с.
- Дисципліна «Міжнародні відносини і світова політика»*
12. Крушенський В., Манжола В., Андрущенко С. Міжнародні відносини та світова політика: підручник. К.: Знання, 2014. 662 с.
13. Міжнародні відносини та політика держав в умовах глобальних трансформацій: аналіз сучасної політичної думки [Текст]: монографія. Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Ін-т соц. наук. Одеса: ОНУ, 2016. 408 с.
14. Міжнародні відносини та світова політика [Електронний ресурс]: навчальний посібник; за заг. ред. О. М. Кузя. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 201 с.
15. Недбай, В. В. Світова політика сучасності [Текст]: навч. посіб. для студентів ВНЗ, що навчаються за спец. «Міжнародні відносини». Миколаїв: Швець В. Д., 2015. 237 с.
16. Теорія міжнародних відносин. Міжнародні відносини та світова політика [Текст]: навч. посіб. Харків: Право, 2016. 538 с.
- Дисципліна «Зовнішня політика та дипломатія України»*
17. Головченко В. Дипломатична історія України: підручник/ Володимир Головченко, Віктор Матвієнко. К.: Ніка - Центр, 2018. 420 с.
18. Дорош Л.О., Івасечко О.Я., Турчин Я.Б. Зовнішня політика України. Навчальний посібник. Львів: Видавництво «Львівська політехніка», 2021. 348 с.
19. Кучик О.С. Зовнішня політика України: підручник. Львівський національний університет ім. Івана Франка. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2010. 446 с.
20. Слабченко Є. Дипломатична історія України / Упорядник І.Матяш. К.: Видавництво «Кліо», 2016. 496 с.

21. Чекаленко Л.Д. Зовнішня політика України. Підручник, К.: «LAT&K», 2015. 477 с.

Дисципліна «Дипломатична і консульська служба»

22. Гулієв А.Д. Дипломатична та консульська служба: конспект лекцій. К., 2011. 80 с.

23. Гуменюк Б.І. Основи дипломатичної та консульської служби. Навчальний посібник. К.: Либідь, 2004. 220 с.

24. Панов А.В. Дипломатична та консульська служба: навч. посібник. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2010. 112 с.

25. Романюк А.С. Дипломатична та консульська служба: навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівська політехніка, 2014 р. 224 с.

26. Український дипломатичний словник / За ред. М. З. Мальського, Ю. М. Мороза. К.: Знання, 2017. 495 с

Дисципліна «Теорія та практика перекладу»

Macmillan Encyclopedia of Crime and Justice.-2nd ed. - Macmillan Reference USA, an imprint of the Gale Group, 2002.

Minst, Karen A., Essentials of international relations, 2nd. - New York - London: W.W. Norton & Company, Inc., 2003.

Rourke, John T. International politics on the World Stage. 10th ed. New York: McGraw-Hill Companies, Inc., 2005.

Turchyn D. English for international relations: the textbook for students of higher educational establishments. Vinnytsia: Nova Knyha, 2021. 256p.

Fujishin, Randy. Creating Communication: Exploring and Expanding your fundamental communication skills.2nd. - Rowman & Littlefield, 2009.